

TOSHKENT KIMYO-TEKNOLOGIYA INSTITUTI SHAHRISABZ FILIALI

FIZIKA
Fanidan amaliyot

Qattiq jismning aylanma harakat
dinamikasi

Shahrisabz-2020

Bahromova Anzura

1. 3.1 m=0,3kg massali moddiy nuqtaning nuqtadan r=20 sm uzoqlikdan o'tgan o'qqa nisbatan inersiya momenti J aniqlansin.

Berilgan

$m=0,3 \text{ kg}$

$r=20 \text{ sm}=0,2 \text{ m}$

$J=?$

Yechilishi

$$J= mr^2$$

$$J= 0,012 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

1. 3.1 m=0,3kg massali moddiy nuqtaning nuqtadan r=20 sm uzoqlikdan o'tgan o'qqa nisbatan inersiya momenti J aniqlansin.

Berilgan

$m=0,3 \text{ kg}$

$r=20 \text{ sm}=0,2 \text{ m}$

$J=?$

Yechilishi

$$J= mr^2$$

$$J= 0,012 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

2. 3.7 Uzunligi $l=60$ sm va massasi $m=100$ g bo'lgan ingichka bir jinsli tayoqchaning unga tik va tayoqchaning uchlaridan biridan $a=20$ sm masofadagi nuqtasidan o'tuvchi o'qqa nisbatan inersiya momenti J aniqlansin?

Berilgan

$$l=60 \text{ sm}=0,6 \text{ m}$$

$$m=100 \text{ g}=0,1 \text{ kg}$$

$$a=20 \text{ sm}=0,2 \text{ m}$$

J- ?

Yechilishi

$$J=J_0+ma^2$$

$$J_0 = \frac{1}{12}ml^2$$

$$J = \frac{1}{12}ml^2 + m\left(\frac{l}{2} - a\right)^2$$

$$J=4 \cdot 10^{-3} \text{ kg} \cdot \text{m}^2$$

3. 3.28 Massasi $m=10$ kg va radiusi $R= 20$ sm bo'lgan shar o'z markazidan o'tuvchi o'q atrofida aylanadi. Sharning aylanish tenglamasi $\phi=A+Bt^2+Ct^3$ ko'rinishga ega, bunda $B=4$ rad/s² , $C=-1$ rad/s³. Sharga ta'sir etayotgan kuch momentining o'zgarish qonunu topilsin. Vaqtning $t=2$ s onidagi kuch momenti M aniqlansin?

Berilgan

$$M = 10 \text{ kg}$$

$$R = 20 \text{ sm} = 0,2 \text{ m}$$

$$\phi=A+Bt^2+Ct^3$$

$$B = 4 \text{ rad/s}^2$$

$$C = -1 \text{ rad/s}^3$$

$$t=2 \text{ s}$$

$$M-?$$

Yechilishi

$$M= J\epsilon$$

$$J = \frac{2}{5} mR^2$$

$$\epsilon = \dot{\phi} = 2B + 6Ct = 2(B + 3Ct)$$

$$M = \frac{4}{5} mR^2(B + 3Ct)$$

$$M = -0,64 \text{ N}\cdot\text{m}$$

Topshiriq

1. $m=0,3\text{kg}$ massali moddiy nuqtaning nuqtadan $r = n \text{ sm}$ uzoqlikdan o'tgan o'qqa nisbatan inersiya momenti J aniqlansin?
2. Motorning yakori $n=1500 \text{ min}^{-1}$ chastota bilan aylanmoqda. Agar motor quvvatni n Vt gacha oshira olsa, aylantiruvchi moment M aniqlansin?
3. Massasi $m=10 \text{ kg}$ va radiusi $R= n \text{ sm}$ bo'lgan shar o'z markazidan o'tuvchi o'q atrofida aylanadi. Sharning aylanish tenglamasi $\varphi=A+Bt^2+Ct^3$ ko'rinishga ega, bunda $B=4 \text{ rad/s}^2$, $C=-1 \text{ rad/s}^3$. Sharga ta'sir etayotgan kuch momentining o'zgarish qonunu topilsin. Vaqtning $t=2\text{s}$ onidagi kuch momenti M aniqlansin?

Izoh: **n** sonining o'rniga har bir talaba o'zining jurnaldagi nomerini masalaga qo'yib ishlaydi.

E'tiboringiz uchun rahmat!

